

Na rokovanie vlády SR
Dňa 26. mája 2021
K materiálu č. 9255/2021
K bodu č. 21

STANOVISKO

k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov

I.

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky Mária Kolíková na základe Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2021 až 2024.

II.

Cieľom návrhu zákona je, v súlade s programovým vyhlásením vlády, pokračovať v humanizácii a zmierňovaní obmedzení osôb vo výkone väzby a vo výkone trestu v kontexte odporúčaní vnútroštátnych a medzinárodných inštitúcií.

Cieľom návrhu zákona je upraviť podmienky a lehotu trvania kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a výslovne v zákone ustanoviť vyšší štandard náležitostí pre návrh na vzatie obvineného do väzby a rozhodnutie súdu o väzbe.

Kľúčovú zmenu predstavuje zavedenie päťmesačnej lehoty kolúznej väzby. Súčasne sa ustanovujú aj výnimky z tohoto pravidla v prípadoch, ak bolo zistené, že obvinený osobne alebo prostredníctvom iných osôb pôsobil na svedkov, spoluobvinených alebo znalcov alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie obvineného, alebo ak sa proti obvinenému vedie trestné stíhanie pre trestný čin spáchaný organizovanou skupinou, zločineckou skupinou, alebo teroristickou skupinou, pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, trestný čin založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny, alebo pre trestný čin, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody na doživotie. Zároveň sa zavádza oprávnenie prokurátora v prípravnom konaní rozhodnúť o zmene dôvodu väzby, ak pominie niektorý z dôvodov väzby.

Ďalšou zmenou je zavedenie obligatórneho súdneho preskúmavania možnosti nahradiť väzbu inštitútmi náhrady väzby. Návrh zákona taktiež objasňuje pravidlá náhrady väzby a výslovne vylučuje možnosť náhrady kolúznej väzby a opätovnej väzby z kolúznych dôvodov v záujme odstrániť pochybnosti právneho výkladu doterajšej úpravy.

Súčasne sa v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a zavedenou súdnou praxou explicitne stanovujú náležitosti návrhu na vzatie obvineného do väzby a odôvodnenia rozhodnutia súdu o väzbe. V prípade kolúznej väzby musí návrh na vzatie obvineného do väzby a odôvodnenie rozhodnutia súdu o väzbe obsahovať aj uvedenie konkrétnych skutočností, ktoré zakladajú dôvodnú obavu z kolúzneho správania obvineného

alebo z ktorých je zrejmé, že tak obvinený už konal. Návrhom zákona sa tak má zabezpečiť vyššia kvalita návrhov na vzatie obvineného do väzby a rozhodnutí súdov o väzbe.

Návrh zákona je podľa predkladateľa v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, so zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a s predpismi Európskej únie.

Návrh zákona bude mať podľa predkladateľa pozitívne sociálne vplyvy a nemá vplyvy na rozpočet verejnej správy, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, vplyvy na podnikateľské prostredie, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti a ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

Návrh zákona sa predkladá na rokovanie Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky s rozporom s Najvyšším súdom Slovenskej republiky, a s nepovinne pripomienkujúcimi subjektmi – Krajským súdom v Bratislave a Slovenskou advokátskou komorou.

III.

Predložený návrh zákona prerokovala Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky dňa 25. mája 2021. Pripomienky Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky sú uvedené v časti IV. stanoviska.

IV.

Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov **schváliť, avšak ešte s týmito legislatívnymi pripomienkami:**

1. V čl. I bode 3 je potrebné slová „*musí obsahovať*“ nahradiť slovom „*obsahuje*“, slová „*musí výrok rozhodnutia o väzbe obsahovať*“ nahradiť slovami „*výrok rozhodnutia o väzbe obsahuje*“ a slová „*a odôvodnenie rozhodnutia o väzbe, ako aj*“ nahradiť čiarkou a slovami „*odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj*“.
2. V čl. I bode 9 v § 76 ods. 9 je potrebné vypustiť slová „*osobne alebo prostredníctvom iných osôb*“ a slová „*ustanovenie odseku*“ nahradiť slovom „*odsek*“.
3. V čl. I bode 9 v § 76 ods. 10 je potrebné v prvej vete slovo „*bola*“ nahradiť slovom „*sa*“ a slovo „*zistená*“ nahradiť slovom „*zistí*“ a v druhej vete za slovo „*aj*“ vložiť sovo „*vtedy*“.
4. V čl. I bode 10 je potrebné vypustiť slovo „*odseku*“.
5. V čl. I bode 16 je potrebné slovo „*a*“ nahradiť slovom „*alebo*“.
6. V čl. I bode 18 je potrebné slová „*nebolo vyhovené*“ nahradiť slovami „*sa nevyhovelo*“.
7. V čl. I je potrebné za bod 18 vložiť nový bod 19, ktorý znie:
„19. V § 192 ods. 4 sa na konci prvej a druhej vety vkladá čiarka a pripájajú sa tieto slová:
„*to neplatí, ak sa rozhoduje podľa § 76 ods. 10*“.“
a nasledujúce body primerane prečíslovať.
8. V čl. I je potrebné za doterajší bod 20 vložiť nový bod 21, ktorý znie:
„21. „*V piatej časti sa druhá hlava dopĺňa tretím dielom, ktorý vrátane názvu znie:*

*„Tretí diel
Osobitné ustanovenie*

§ 514a

Na vydávanie osôb medzi Slovenskou republikou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na základe zatýkacieho rozkazu podľa medzinárodnej zmluvy sa primerane použije osobitný predpis o európskom zatýkacom rozkaze.“

a nasledujúci bod primerane prečíslovať.

9. V čl. I doterajšom bode 21 je potrebné text § 567r rozčleniť do odsekov a vypustiť slová „osobne alebo prostredníctvom iných osôb“.

V Bratislave 26. mája 2021